

Burgermanszaken

(Een zakelijke bitterheid)

Eenakter

door

HANS KEIJZER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **BURGERMANSZAKEN (EEN ZAKELIJKE BITTERHEID)** gaan opvoeren, dienen in alle programma-boekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HANS KEIJZER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2003 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **4** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Burger - winkeleigenaar

Olijn - zijn vrouw

Dela - winkelbediende

Fopke - haar vriend

DECOR:

Een klein buurtwinkeltje met slechts drie schappen. Daarop staan een zak aardappelen, een rol beschuit, een pak melk, een pakje boter, een pond verse spinazie, een doos eieren, een flesje bier, een komkommer, een pak wc-papier, een zak chips, een pot pindakaas, een pak waspoeder, een pak koffie, een pond gehakt, een blikje tonijn en een half wit. Van al deze producten staat ook nog een exemplaar in het magazijn, welke zich achter de toonbank bevindt. Een winkelwagentje en een winkelmandje. Een bord waarop met krijt geschreven staat "Heden reclame". Aan het plafond hangt een stuk karton met daarop "Pak uw voordeel", met een pijl die in de richting van de schappen wijst. Kapstok met daaraan het winkelschort van Dela.

Scène 1

Burger komt sloffend op. Hij heeft zijn winkeljas aan. Hij loopt achter de toonbank en kijkt even naar de koopwaar op de schappen. Hij verwisselt het pak chips en de koffie met elkaar van plaats. Kijkt hoe dit hem bevalt en wisselt het pak koffie met het flesje bier.

(winkelbel. Dela op)

Dela: Goedemorgen, baas Burger.

Burger: Dela.

Dela: Nieuwe voorraad?

Burger: Nee, ik heb de schappen zojuist veranderd. Aangepast aan de tijd van het jaar.

Dela: Ik zie het al, de chips is verplaatst.

Burger: Ja, een hele verandering. *(ondertussen heeft Dela haar jas aan de kapstok gehangen en haar winkelschort aangedaan)*

Dela: Zijn er vandaag nog aanbiedingen? *(burger wijst op het reclamebord)*

Burger: Twee halen, een betalen.

Dela: Dan zal het wel storm lopen.

Burger: Dela, heb je nog over mijn voorstel nagedacht?

Dela: Ik was al bang dat u dat zou vragen.

Burger: Het is belangrijk voor mij, Dela. En jij wilt je baantje toch houden? Wat zou je moeten als je opeens op straat kwam te staan? Al die plannen van je. Niets wordt werkelijkheid.

Dela: Dat zou verschrikkelijk zijn.

Burger: Je hoeft alleen maar "ja" te zeggen.

Dela: Dat weet ik. Maar het is soms zo moeilijk om dat kleine woordje over mijn lippen te krijgen, baas Burger.

Burger: Je hebt wel eens grotere dingen over je lippen gekregen.

Dela: Maar ik heb wel een fiancee waar ik rekening mee moet houden.

Burger: Die hoeft er toch niets van te weten.

Dela: Dat vind ik niet eerlijk. Wij hebben geen geheimen voor elkaar. En bovendien is hij mij zo trouw als de onafgescheidde wederhelft van een Siamese tweeling.

Burger: Over trouw gesproken, daar is je aanbieder. *(winkelbel. Fopke op)*

Dela: Dag, Fopke.

Fopke: Dag, Dela. Dag, baas Burger.

Burger: Fopke.

Fopke: Kan ik je even spreken?

Burger: Natuurlijk, kom maar even mee naar kantoor.

Fopke: Nee, ik zou graag even met Dela willen spreken.

Burger: Oh. Twee minuten. *(burger houdt zich afzijdig maar probeert mee te luisteren)*

Fopke: Dela, ik heb een advertentie gezien. Een tweekamer woning met uitzicht op de wandelpromenade. Ik ben wezen kijken. Het is ideaal.

Dela: Je weet toch dat ik je niets kan beloven. Als ik deze maand win, dan ligt Amerika op me te wachten. Los Angeles, Hollywood.

Fopke: En jij weet net zo goed als ik dat dit een grote droom is. Een loterij blijft een loterij.

Dela: Dromen kunnen best wel eens uitkomen. Al is het maar een keer. Als ze volgende week mijn nummertje trekken...

Fopke: Ik hoop dat je dan ook aan mij denkt, Dela.

Burger: De twee minuten zijn om, Fopke. Moet je nog iets hebben.

Fopke: Eh... Ja... Eh... Een pakje boter, koffie, waspoeder en een pond gehakt. Dat was het. *(Dela heeft ondertussen de spullen gepakt, terwijl Burger alles op de kassa aanslaat)*

Burger: Dat kost geld. *(Fopke geeft Burger geld, Burger geeft wisselgeld terug. Winkelbel. Olijn op)*

Olijn: Burger vul de schappen aan. *(burger pakt boter, koffie, waspoeder en gehakt van achter de toonbank en zet het op de schappen)*

Fopke: Dag, juffrouw Olijn.

Olijn: Fopke.

Fopke: U ziet er patent uit vandaag.

Olijn: Dank je.

Burger: Moet dit?

Olijn: Moet wat?

Burger: Dat geflikflooi met mijn klanten?

Olijn: Welke klanten?

Fopke: Ik denk dat u man mij bedoelt.

Dela: Jij bent toch geen klant, Fopke. Jij bent hier iedere dag.

Fopke: Jij weet heel goed waarom ik hier elke dag mijn dagelijks rantsoen koop.

Burger: Dela bedoelt, omdat jij hier iedere dag komt, je niet meer zo opvalt als de gemiddelde klant die hier twee à drie keer per week binnenvalt. Wat dat betreft heb jij een afwijkend consumenten gedrag hier in het dorp. Als je na gaat dat jij hier elke dag exact vier artikelen koopt en...

Olijn: Als je klaar bent met je statistieken, Burger, misschien zou jij je dan eens nuttig kunnen maken voor het bedrijf.

Burger: Je hebt gelijk. Dela, wij gaan naar kantoor. De boekhouding van de maanden maart tot en met mei moet hoognodig worden doorgenomen. *(burger en Dela af)*

Fopke: Dag, Dela. *(Dela draait zich bij de deur om. Zwoel)*

Dela: Dag, Fopke van me.

Fopke: Nou, dan ga ik maar. Dag, juffrouw Olijn. *(Fopke wil weg gaan. Olijn werpt zich voor de uitgang)*

Olijn: Nog niet, Fopke. Wacht even. Ik heb jou iets belangrijks te zeggen.

Fopke: Maar ik moet mijn hamster voeren.

Olijn: Jouw hamster kan wachten. Maar mijn hamstertje niet.

Fopke: Ik begrijp niet wat u bedoelt.

Olijn: Wat zie jij in Dela?

Fopke: Dela? Dela is mijn leven. Mijn liefde. Mijn wereld. Mijn alles.

Olijn: Dela is een slet. Ze deugd niet. Heeft ze nooit gedaan. En ik kan het weten. Ze werkt hier al twee jaar. Heb jij wel eens gezien hoe baas Burger naar haar kijkt?

Fopke: Ja, maar baas Burger is haar baas. Een baas behoort toch op zijn personeel te letten.

Olijn: Maar niet op de manier zoals Burger naar haar kijkt. Het zaad loopt uit zijn broekspijpen. Fopke, schat, zie de waarheid. Burger gaat niet naar zijn kantoor, maar naar het zoldertje met de bevlekte matras. En Dela volgt hem als een loopse teef. Denk niet dat ze gaan boekhouden. We mogen blij zijn als ze de broek aan houden. En het wordt tijd dat jij ook eens aan jezelf gaat denken, Fopke. Kijk naar mij en zeg me wat je ziet. *(stilte. Fopke kijkt onzeker naar Olijn)* Nou?

Fopke: Ik zie u, juffrouw Olijn.

Olijn: Nee, dat zie je niet, Fopke. Je kijkt naar het lichaam van een overrijpe vrouw. Knijp in elk lichaamsdeel je wilt en de sappen zullen je om de oren spuiten. Dus wat zie je?

Fopke: Ik zie toch enkel en alleen maar u, juffrouw Olijn.

Olijn: Voor je staat een vrouw die hunkert naar warmte, liefde, twee armen om me heen. God Fopke, zo moeilijk is het toch niet. Snuif mijn aroma op. De wellust druipt uit mijn poriën. En jij bent de dompteur die mijn zaadlust moet temmen. Jouw Dela met mijn man. Ik met jou, Fopke.

Fopke: U schat mij toch echt verkeerd in. Ik kom hier slechts om mijn dagelijkse boodschappen te doen en ik moet nu gaan. Morgen heb ik tentamen.

Olijn: Je bent laf, Fopke. Je bent bang om in mij de vrouw te zien die van jou een echte man kan maken.

Fopke: Dat kan wel zo wezen, maar ik heb morgen nog steeds

tentamen. *(hij wringt zich los en verdwijnt. Olijn blijft hunkerend achter)*

Olijn: Fopke, mijn goed gevulde stormram, mijn beukennootje, mijn eikelstootje, vul mij. *(achter een deur horen we Dela hoog kirrend giechelen. Burger lacht met haar mee)*

Fade-out

Scène 2

Burger op en verwisselt het halfwit met het pond spinazie en de doos sigaren van plaats. De winkelbel gaat. Dela op.

Dela: Goedemorgen, baas Burger.

Burger: Dela.

Dela: Ik kom even langs om te zeggen dat ik vandaag niet kom werken.

Burger: Dat komt dan heel slecht uit.

Dela: Het spijt me, maar ik heb vandaag een heel belangrijke screentest. Voor mij is dit de grote kans.

Burger: Overmorgen komen ze van de Centrale, om te praten over de grote overname. Ik had graag dat jij daar ook bij aanwezig was. Als alles door gaat betekent dat voor jou een belangrijke promotie. Ik kan doen met de zaak wat ik wil. Olijn heeft niets over de winkel te zeggen. Mij vader heeft dit pand met inventaris testamentair aan mij nagelaten.

Dela: Maar wat als juffrouw Olijn het testament vindt?

Burger: Onmogelijk. Zij bemoeit zich nooit met de boekhouding.

Dela: U bedoelt...? Zit het testament...?

Burger: In onze eigen bevlekte matras op de zolder.

Dela: Die matras waarop wij altijd zitten als we de boekhouding van de maanden maart tot en met mei doornemen?

Burger: Diezelfde matras. Dus, Delaatje van me, als jij mij goed helpt met de boekhouding, help ik jou aan je promotie.

Dela: Als ik door die screentest kom, is dat ook een promotie. Denk eens in, volgend jaar hangt het hele land vol met affiches met mijn naam er op. Als Fopke komt, doe hem dan de groeten van mij, wilt u?

Burger: Moet je dan nu meteen al gaan? Heb je dan ook geen tijd meer om even de boekhouding van de maanden maart tot en met mei met mij door te nemen?

Dela: Ooooooh, vooruit dan maar. Maar dan wel vlug. Ik vraag me af wat mij toch steeds drijft om met zo een slapjanus als u in de boeken te duiken.

Burger: Ik een slapjanus. Ik ben zo potent, dat als ik langs de schappen met de zuivelprodukten loop, de scharreleieren spontaan beginnen te trillen van opwindning. *(beide af. De winkelbel gaat. Fopke op)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto